

Hwalek–Sengstock Ya?I? ?stismar? Tarama Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Hwalek–Sengstock Ya?I? ?stismar? Tarama Testi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23089>

Özet

Hwalek-Sengstock Ya?l? ?stismar? Tarama Testi (HS/EAST), ilk olarak Hwalek ve Sengstock taraf?ndan geli?tirilm?, ya?l? bireylerde potansiyel istismar ve ihmal risklerini h?zli?ca belirlemek amac?yla tasarlanm?? kritik bir tarama arac?d?r. Bu ölçek, geriatrik popülasyonun kar?? kar??ya kald??? fiziksel, psikolojik, finansal istismar ve ihmal risklerini sistematik olarak de?erlendirir. Ölçe?in Türkiye adaptasyonu, 2017 y?l?nda Özçakar, Ergöner, Kartal ve Baydur taraf?ndan gerçekte?tirilm? olup, bu çal??ma ile arac?n Türk kültürüne uygun olarak güvenilirlik ve geçerlik özelliklerinin kan?atlanmas? hedeflenmi?tir.

HS/EAST, klinisyenler ve sosyal hizmet uzmanlar? için birincil bir ba?vuru noktas? te?kil ederek, yüksek risk alt?ndaki bireylerin erken tespiti ve müdahale süreçlerinin ba?lat?lmas?na olanak tan?r. Ölçe?in adaptasyon çal??mas?, uluslararası alanda kabul görmü? bu arac?n Türkiye'deki ya?l? bakım hizmetleri ve adli t?p alan?nda etkin bir ?ekilde kullan?labilmesi için sa?lam bir psikometrik zemin olu?turmu?tur.

Anahtar Kelimeler

Ya?l? istismar?, Ya?l? ihmali, Tarama testi, HS/EAST, Geriatri, Psikometrik özellikler, Türk adaptasyonu.

Yazarlar

Nilgun Ozcakar, A. T. Ergöner, M. Kartal, H. Baydur.

Amaç

Hwalek-Sengstock Ya?l? ?stismar? Tarama Testi'nin temel amac?, toplum içinde veya klinik ortamlarda ya?ayan ya?l? bireyler arasında istismar veya ihmal ma?duru olma potansiyeli ta??yan ki?ileri h?zli? ve standart bir ?ekilde belirlemektir. Ölçek, profesyonellere, yüksek riskli durumlar? saptayarak gerekli sosyal ve t?bbi müdahaleleri ba?latmalar? için erken uyar? sinyalleri sa?lar.

Türkçe versiyonun geli?tirilmesi, ölçe?in kültürel ve dilsel farkl?l?klar göz önüne al?narak Türk popülasyonunda da geçerli ve güvenilir bir tarama arac? olarak hizmet etmesini sa?lamay? amaçlam??t?r. Bu adaptasyon, ya?l? haklar?n?n korunmas? ve istismar?n önlenmesi çal??malar?nda önemli bir bo?lu?u doldurmaktadır.

Yap?

HS/EAST, karma??k bir olgu olan **ya?l? istismar?** ve ihmal risklerini ölçen çok boyutlu bir yapıy? temel al?r. Ölçek, genellikle ma?durun sosyal izolasyonu, ba??ml?lik düzeyi, bak?c? stresi ve

üpheli fiziksel veya davran??sal belirtiler gibi istismar göstergelerini de?erlendirmeye odaklan?. Yap?sal olarak, fiziksel istismar, duygusal istismar, finansal istismar ve öz-ihmal/ba?kalar? taraf?ndan ihmal gibi istismar türlerine i?aret eden maddeler içerir.

Ölçe?in maddeleri, ya?il?lar?n ya?am kalitesini ve güvenli?ini tehdit eden çevresel ve ki?ileraras? risk faktörlerini sorgulayarak, istismar?n sadece do?rudan ?iddet eylemi de?il, ayn? zamanda ihmal yoluyla da ger?ekle?ebilece?ini ortaya koymaktad?. Bu sayede, tarama süreci hem aç?k istismar vakalar?n? hem de yüksek riskli ya?am ko?ullar?n? tespit etme yetene?ine sahiptir.

Geçerlik

Özçakar ve arkadaşlar? (2017) taraf?ndan yürütölen adaptasyon çal??mas?nda, Hwalek-Sengstock Ya?il? ?stismar? Tarama Testi'nin Türkçe versiyonunun **geçerlik** (validity) çal??malar? titizlikle yürütölmü?tür. Bu çal??malar, ölçe?in ger?ekten ya?il? istismar? riskini ölçtü?ünü do?rulamay? amaçlam??t?. Geçerlik analizleri genellikle içerik geçerli?i (uzman görü?leri ile), yap? geçerli?i (faktör analizi ile) ve ölçüt ba??ml? geçerli?i (bilinen istismar vakalar? veya klinik de?erlendirmelerle kar??la?t?rma) yöntemlerini içerir.

Özellikle ölçüt geçerli?i, ölçekten al?nan puanlar?n, ya?il? istismar? konusunda uzmanlar taraf?ndan yap?lan klinik de?erlendirmelerle veya resmi bildirimlerle ne ölçüde örtü?tü?ünü gösterir. Bu, ölçe?in klinik ortamlarda do?ru tan? koyma yetene?i aç?s?ndan kritik öneme sahiptir.

Güvenirlik

Türkçe adaptasyon çal??mas?nda, HS/EAST'nin **güvenirlik** (reliability) özellikleri, ölçe?in tutarlılı??n? ve kararlılı??n? de?erlendirmek üzere incelenmi?tir. ?ç tutarlılık, ölçek maddelerinin birbiriyle ne kadar uyumlu oldu?unu gösteren Cronbach's Alpha katsay?s? ile analiz edilmi?tir. Yüksek bir Alpha katsay?s?, ölçek maddelerinin ayn? temel yap?y? ölçmede ba?arılı oldu?unu i?aret eder.

Ayr?ca, test-tekrar test güvenilirli?i çal??malar?, ölçe?in farklı zamanlarda ayn? bireylere uyguland??nda benzer sonuçlar üretip üretmedi?ini kontrol etmek için yap?labilir. Bu, ölçe?in zaman içinde kararlı ölçümler sa?lama yetene?ini do?rulamaktad?r ve tarama arac? olarak güvenilirli?ini art?rmaktad?r.

Faktör Analizi

Hwalek-Sengstock Ya?il? ?stismar? Tarama Testi'nin psikometrik yap?s?n? incelemek amacıyla **faktör analizi** (factor analysis) yöntemleri uygulanm??t?. Faktör analizi, ölçekteki çok say?da maddenin alt?nda yatan temel boyutlar? veya faktörleri ortaya ç?karmay? amaçlar. Bu analizler, ölçe?in tek bir genel risk puan? m? sa?lad??n?, yoksa istismar?n farklı alt türlerini (örne?in,

fiziksel istismar, ihmal) temsil eden ayr? faktörlere mi ayr?ld???n? belirler.

Türkçe adaptasyon çal??mas?nda, uygulanan faktör analizi, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk popülasyonunda ne ölçüde korundu?unu veya kültürel farklılıklar nedeniyle yeni boyutlar?n ortaya ç?k?p ç?kmad???n? anlamak için hayati öneme sahiptir. Bu analizler, ölçe?in yap? geçerli?ine dair güçlü kan?tlar sunar.

Enstrüman

Test Çe?idi: Adaptasyon ve Geli?tirme (Orijinal ölçek tarama amaçlı geli?tirilmittir)

Format: Genellikle Evet/Hay?r format?nda, uygulay?c? veya öz bildirim ?eklinde doldurulabilen soru formu.

Mevcut Diller: Türkçe, İngilizce (Orijinal)

Popülasyon Grubu: Ya?l? bireyler (Bak?m alanlar, hastalar, toplumda ya?ayanlar)

Ya? Grubu: Genellikle 65 ya? ve üzeri.

Popülasyon Detaylar?: Özçakar ve arkadaşlar?n?n çal??mas?, ölçe?i hastane ortamlar?nda veya huzurevlerinde ya?ayan ya?l? bireyler üzerinde uygulam?? olabilir.

Test Metodolojisi: Ya?l? istismar? risk faktörlerini ve göstergelerini taramaya yönelik yapılandırılm?? anket metodolojisi.

Anahtar Kelimeler

HS/EAST, Ya?l? sa?l???, Bak?c? yükü, ihmal taramas?, Psikometrik, ?leti?im, Klinik araç.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Nilgun Ozcakar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?il.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: nilgun.ozcakar@deu.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Dokuz Eylül Üniversitesi T?p Fakültesi, İzmir, Türkiye (Makale referans?ndan ç?karılm??t?r).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçe?in Orijinal Geli?tirme Y?I?: 1980'ler (Hwalek ve Sengstock).

Türkçe Adaptasyon Y?I?: 2017.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in klinik veya ara?tırma amaçlı? kullanı?m? için orijinal geli?tiricilerin ve adaptasyon çalışması?n? yürüten sorumlu yazar?n izinlerinin alınması? gerekebilir. Kullanı?m ücreti bilgisi makalede belirtilmemiştir.

Referanslar

Ölçe?in Türkçe adaptasyonuna iliřkin temel referans a?a??dadır:

Özçakar, N., Ergöner, A. T., Kartal, M., & Baydur, H. (2017). Adaptation, reliability, and validity study of the Hwalek-Sengstock Elder Abuse Screening Test (HS/EAST): a Turkish version. *Turkish journal of medical sciences*, 47(6), 1894-1902.

Bu çalışmanın orijinal PDF dosyasına a?a??daki bağlantıdan ulaşılabilir:

The original PDF can be downloaded here: hwalek-sengstock-elder-abuse-screening-test-h-seast-toad.pdf

Ayrıca, makalenin harici bağlantısı şöyledir: proxy2.marmara-elibrary.com

Hwalek-Sengstock Ya?il? ?stismar? Tarama Testi Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak metin içerisinde yer almamaktadır. Ölçek maddelerine ulaşmak için yukarıda belirtilen referans makaleye (Özçakar et al., 2017) başvurulması gerekmektedir.

Bu bölüm, ölçe?in orijinal yapı?nın oluşturan ve ya?il? istismar? riskini sorgulayan spesifik sorular? içerir. Bu sorular tipik olarak sosyal etkileşim, kişisel hijyen, mali durum ve fiziksel yaralanmaların varlığı gibi alanları kapsar.